

→ Konwencja praw dziecka

- 2 Dokument ten uchwalono z inicjatywy Polski. Został przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w **1989 r.** Do tej pory ratyfikowało go ponad 190 państw, w tym Polska.

Konwencja składa się z preambuły oraz 54 artykułów. Często nazywa się ją światową konstytucją praw dziecka. W świetle artykułu 1. dzieckiem jest każda osoba do momentu osiągnięcia pełnoletności, czyli ukończenia 18 lat. W dokumencie określono uniwersalne normy prawne chroniące dzieci przed wyzyskiem, złym traktowaniem i zaniedbywaniem, a także zagwarantowano najmłodszym ochronę podstawowych praw człowieka. Prawa dziecka zostały podzielone na trzy kategorie:

- prawa osobiste, np. do życia i rozwoju, do wychowania w rodzinie, do wolności od przemocy fizycznej lub psychicznej oraz od wyzysku i wszelkiego okrucieństwa;
- prawa socjalne, np. do ochrony zdrowia, do wypoczynku i czasu wolnego;
- prawa kulturalne, np. do nauki, do korzystania z dóbr kultury.

Państwa, które podpisały *Konwencję praw dziecka*, zobowiązały się podjąć działania zmierzające do realizacji zawartych w niej postanowień.

CZY WIESZ, ŻE...

Na mocy *Konwencji praw dziecka* powołano **Komitet Praw Dziecka ONZ** – specjalny organ kontrolujący przestrzeganie zawartych w niej przepisów. Rozpatruje on m.in. sprawozdania państw dotyczące realizacji postanowień konwencji.

→ Łamanie praw dziecka

Dzieci mogą cierpieć z powodu przemocy, wyzysku oraz zaniedbywania, które polega na niezaspokajaniu ich podstawowych potrzeb i często skutkuje zaburzeniami rozwoju. Negatywnym zjawiskiem jest również pozbawianie dzieci dostępu do edukacji. Prowadzi ono do innych poważnych naruszeń praw człowieka, np. do przymusowej pracy osób najmłodszych.

W najtrudniejszej sytuacji są dzieci żyjące w krajach ubogich lub pogrążonych w konfliktach. Wiele z nich cierpi głód i nie ma dostępu do opieki lekarskiej.

→ Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF)

Fundusz jest jedną z najważniejszych organizacji działających na rzecz ochrony praw dzieci. Został powołany w 1946 r. przez ONZ i ściśle z nią współpracuje. Obecnie UNICEF działa niemal we wszystkich państwach na świecie.

Działacze organizacji dążą do poprawienia standardu życia dzieci i młodzieży, zgodnie z postanowieniami *Konwencji praw dziecka*. Zajmują się m.in.:

- pomaganiem młodym ludziom z obszarów dotkniętych klęskami humanitarnymi,
- organizowaniem szczepień,
- budową szkół oraz promowaniem równouprawnienia dziewcząt i kobiet.

